V té době již v Polsku upadala myšlenka silné šlechtické republiky s voleným králem v čele. A tu jest tím nápadnější, že v této pohnuté době nalezli se vynikající jednotlivci, kteří na základě filosoficko-právním odhodlali se kaceřovati zvrácené tehdejší poměry. Vynikající polští právníci, bez ohledu na ostré kritiky, které nutně musely následovati, poukazovali na ideál státu, který ovšem jim byl pouhým symbolem ke kaceřování neurovnaných polských poměrů. Bohužel tyto vzácné rady a příklady zůstaly pouze napsány a nenalezly následovatelů v praktickém životě. Tyto neutěšené poměry otřásaly do základů ne příliš pevnou kostru státního zřízení polského a proto není divu, že Polsko brzy po svém zlatém humanistickém věku upadlo do nesnází a později i do područí silných svých sousedů. Proto nelze se diviti, že Polsko, ač tak moderní ve svých středověkých názorech, nevzpamatovalo se dříve, než po světové válce. Prof. JUDr. R. Rauscher tlumočil vždy ke konci přednášky stručný obsah její a tím bylo umožněno, aby každý si odnesl z přednášky co nejvíce.

J. S. prof. JUDr. J. Hoetzel poděkoval velmi srdečnými slovy prof. JUDru Jarrovi a podotkl, že zajisté sblížení české vědy právnické i ostatní s polskou vědou brzy se uskuteční. Prof. Jarra poděkoval pak česky svým hostitelům i posluchačům a zdůraznil nutnost česko-polské kulturní spolupráce. —jr.—

Oslava jubilea prof. Dr. Osvalda Balzera v Polsku. V širší naší české společnosti zustala tato oslava neznáma, ač neprávem. Prof. Balzer je dnes nejslavnějším žijícím vědcem v oboru historie a právní historie polské. Je mu již 68 let a neprehledná je řada jeho spisů. Bibliografie uvádí na 231 dílo samostatné a vědecké pojednání. Cena jeho díla nezáleží však ve množství, ale spíše v hodnotě jednotlivých prací. Prof. Balzer pronikl v některých otázkách až k jádru vědeckých problemů a svými díly vnesl světlo tam, kde vládly dlouhé spory. Třeba tu uvésti jen názvy některých spisů jeho na př. Geneza Trybunału koronego, Genealogia Piastów, Corpus juris Polonici, Skarbiec i Archiwum koronne a zvláště pak trojdílné Królestwo polskie 1295—1370. Prof. Balzer je vychovatelem celé generace historiků a právních historiků. Podnětem jeho zakladány vědecké instituty a společnosti, které pěstuji v jeho duchu vědecké badání. Prof. Balzer není neznám však ani širší naší české veřejnosti. Jméno jeho kdysi zapsáno bylo v knihách čestného měšťanství měst Pardubic a Loun, když Balzer ohnivým otevřeným listem Theodoru Mommsenovi postavil do pravého světla zpupnost germánskou. Prof. Balzer je také již dávno čestným členem spolku čs. právníků »Všehrd«.

Minulý rok slavil prof. Balzer jubileum čtyřicátého výročí nastoupení akademické dráhy na právnické fakultě university Jana Kazimíra ve Lvově a třicáté výročí, kdy ujal se hodnosti rektorské na téže universitě. Žáci velkého mistra a jeho ctitelé ze světa slovanského použili této příležitosti a oslavili toto jubileum způsobem nad míru důstojným. Vydali totiž za redakce prof. Abrahama, Piniňského a Dąbkowského krásný památník. Tato Księga Pamiątkowa sestává ze dvou svazků. Svazek prvý má 534 stran, svazek druhý 692 stran. Je to dílo podivuhodné svým rozsahem, ale i obsahem. Jsou tu práce 76 vědeckých pracovníků domácích i cizích. Převahu tvoří autoři polští, ale i cizí autoři složili hold Balzerovi. Byli to Češi (prof. Kadlec a Kapras), Jihoslované (Mažuranié a Jelačić), Rusové (Taranovski a Vinogradoff), Bulhar prof. Bolčev a Holanďan prof. Wijk. Obsahem stýkají se jednotlivé články s vědeckou činností prof. Balzera. Těchto článků je převaha. Ale jsou tu pojednání i z kulturních dějin polských a z věd přírodních. Ale celek článků tvoří jednotu vyznívající v oslavu Balzerovu. Kniha ozdobena je řadou illustrovaných příloh, které spestřují bohatý obsah. Rr